

Jana Sušňová

**Biosférické rezervace Latinské Ameriky:
ekoturismus, trvale udržitelný rozvoj**

Diplomová práce

Posudek vedoucího práce

Diplomovou práci tvoří 101 stran textu, 9 stran seznamu zdrojů. Četné jsou grafické prvky – 25 tabulek, 16 grafů, 18 obrázků. Studii tvoří 10 hlavních kapitol (kromě Úvodu a Závěru), které jsou dále podrobněji členěny.

Autorka jako studentka oboru iberoamerikanistika si zvolila za cíl představit aktuální interdisciplinární téma na pomezí environmentálních věd, regionální geografie a geografie cestovního ruchu, s využitím dalších (např. historických) přístupů. Již tato skutečnost donutila sl. Sušňovou prostudovat velmi široký okruh zdrojů. Pokus o diskuzi, analýzu a vhodné využití těchto zdrojů, včetně názorného představení získaných dat prostřednictvím četných grafických prvků, umožňujících komparaci – to patří k hlavním metodám, a dle mého názoru, i přínosům této práce převážně rešeršního charakteru. Autorka však prokázala i schopnost určitého „filozofického“ nadhledu, který je znát již v úvodní stěžejní výzkumné otázce. Je opravdu existence institucionalizované ochrany přírody prostřednictvím biosférických rezervací významným přínosem pro místní obyvatele? Fungují její předpokládané principy i v realitě nebo jsou deklarované hlavně „na papíře“? Tyto obecné otázky přesahují samozřejmě i regionální dosah této práce a jsou globálně platné. Jaké jsou vztahy mezi ekologickými funkcemi území a možnostmi ekonomického rozvoje? Právě cestovní ruch a jeho udržitelné formy jsou považovány za možné nosné formy rozvoje území, zvláště když počet turistů v regionu prakticky kontinuálně roste a masový cestovní ruch svými dopady nedokáže zajistit dlouhodobou udržitelnost rozvoje. Z tohoto pohledu jsou vznesené vstupní otázky velmi dobře zdůvodněné.

Práce má logickou hierarchickou strukturu, postupuje od obecnější diskuze ke konkrétním, velmi dobře vybraným, případovým studiím. Možná schází trochu větší propojenost kapitol pod hlavičkou ekoturismu (5 - 8) a biosférických rezervací (9 - 10). Mnohé skutečnosti i dopady jsou vlastně obdobné a prezentované v podobných destinacích. Ukazuje se, že mezi institucionálním vyhlášením chráněného území a skutečným rozvojem ekoturismu vlastně neexistuje přímá souvislost. Rozhodujícími faktory jsou pravděpodobně konkrétní podmínky v území, kvalita a zájem lidských zdrojů. V závěru je pokus o zobecnění dopadů ekoturismu, který předešlé kapitoly vhodně zastřešuje. Autorka dospěla k názoru, že využití všech možných přínosů biosférických rezervací je de facto utopií, bez zapojení, a především bez výchovy místních obyvatel k uvědomění si, jaký potenciál jim jejich životní prostředí skýtá, jsou však možnosti dlouhodobě udržitelného rozvoje omezené.

Autorka v průběhu zpracování práce výrazně vylepšila svůj styl. Většina původních formálních nedostatků byla vhodně odstraněna, ještě se nějaké překlepy objevují (bohužel již na úvodním listu práce (Univerzita) či v Obsahu (chybějící mezera u bodu 3 Latinské Americe, jiné odrážky u 5.2.1 a 5.2.2, jiné pomlčky u 6.1. a 6.2., 10.1 a 10.2 či 6.2. či 10.1. a 10.2., v Seznamu zkratk (správně mále písmeno: **d**ichlor...)). Obsáhlý seznam literatury a zdrojů je velmi cenný a pečlivě provedený.

Autorka prokázala hluboký zájem o zvolenou problematiku, kromě kvalitní rešeršní a názorné analytické činnosti (práce s tabulkami, grafy, obrázky) je schopna i obecnějších zamyšlení. Pravidelné konzultace a pečlivost při finalizaci práce bezesporu přispěly k její nesporné kvalitě. Práci rozhodně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 6. května 2013.

RNDr. Jiří Vágner, Ph.D.
vedoucí diplomové práce
katedra sociální geografie a reg.rozvoje
Přírodovědecká fakulta
Univerzita Karlova v Praze